

ISPITNA PITANJA IZ PREDMETA OSNOVI EKONOMIJE 2017/2018

1. Etimološko značenje pojma ekonomija.
2. Uslovi nastanka ekonomske nauke.
3. Opšti pogled na istorijski razvitak ekonomske nauke – klasična i neoklasična škola.
4. Opšti pogled na istorijski razvitak ekonomske nauke – kejnzijanstvo i nova neoklasična ekonomija.
5. Predmet ekonomske nauke u okviru klasične ekonomske teorije.
6. Predmet ekonomske nauke u neoklasičnoj ekonomskoj teoriji.
7. Ekonomija kao pozitivna i normativna nauka.
8. Mikroekonomija i Makroekonomija.
9. Analitički metodi – ekonomski modeli i grafikoni.
10. Potrebe, retkost i izbor.
11. Granica proizvodnih mogućnosti.
12. Oportunitetni troškovi.
13. Zakon o opadajućim prinosima.
14. Trodimenzionalni pristup ekonomiji.
15. Ekonomija u dugom i kratkom roku.
16. Alternativni ekonomski sistemi.
17. Pojam institucija.
18. Osnovne funkcije institucija.
19. Svojina – pojam i ekonomski značaj.
20. Svojinska prava i efikasnost privredjivanja.
21. Teorije firme (preduzeća).
22. Ciljevi preduzeća.
23. Evolucija shvatanja o tržištu.
24. Transakcioni troškovi.
25. Funkcije tržišta.
26. Država – uloga politike u ekonomiji.
27. Tražnja – pojam, individualna i tržišna kriva tražnje.
28. Faktori koji utiču na tražnju.
29. Cenovna elastičnost tražnje.
30. Unakrsna i dohodovna elastičnost tražnje.
31. Praktičan značaj izučavanja cenovne elastičnosti tražnje.
32. Ponuda – pojam i kriva ponude.
33. Elastičnost ponude.
34. Ravnotežna cena i ravnotežna količina.
35. Promena ravnoteže na tržištu (usled pomeranja krive ponude i tražnje).
36. Ukupna i granična korisnost.
37. Preferencije potrošača.
38. Krive indiferencije
39. Budžetsko ograničenje (budžetska linija).
40. Potrošačev izbor.
41. Potrošačev višak.

42. Proizvodna funkcija.
 43. Ukupan, prosečan i granični proizvod.
 44. Izokvante (krive jednakog proizvoda).
 45. Granična stopa tehnološke supstitucije.
 46. Optimalna kombinacija proizvodnje (granična stopa ekonomske i tehnološke supstitucije).
-
47. Ukupan prihod i granični prihod.
 48. Odnosi između različitih kategorija troškova i optimalni obim proizvodnje.
 49. Krive dugoročnih troškova.
 50. Ekonomija i diseconomija obima.
 51. Izvođenje krive ponude preduzeća.
 52. Proizvodjačev višak.
 53. Maksimizacija profita – marginalno pravilo.
 54. Računovodstveni profit i ekonomski profit.
 55. Karakteristike tržišta potpune konkurencije.
 56. Ravnoteža na tržištu potpune konkurencije.
 57. Monopol – uzroci nastanka.
 58. Ravnoteža u uslovima monopola.
 59. Regulacija monopola.
 60. Oligopoli.
 61. Oligopoli i teorija igara.
 62. Karakteristike monopolističke konkurencije.
 63. Ponuda i tražnja faktora proizvodnje.
 64. Raspodela dohotka sa stanovišta teorije radne vrednosti.
 65. Neoklasična teorija raspodele (teorija granične produktivnosti faktora proizvodnje).
 66. Tražnja za radnom snagom i granični proizvod rada.
 67. Ponuda rada.
 68. Ravnoteža na tržištu rada.
 69. Granična produktivnost i ravnotežna cena rada.
 70. Diferencijacija zarada.
 71. Različito tumačenje pojma kapitala i oblici kapitala.
 72. Sadašnja vrednost kapitala.
 73. Kamata.
 74. Preduzetnik i profit.
 75. Zemlja i zemljišna renta.
 76. Tržište potpune konkurencije i ekonomska efikasnost.
 77. Odstupanja od optimalne alokacije resursa.
 78. Tržišta s asimetričnim informacijama.
 79. Moralni hazard i principal-agent problem.
 80. Javna dobra.
 81. Eksterne štete.
 82. Eksterne koristi.
 83. Nejednakosti u raspodeli dohodaka.
 84. Siromaštvo (koncept apsolutnog i relativnog siromaštva).
 85. Mehanizmi i granice preraspodele dohodaka.

86. Pravednost i efikasnost.
 87. Oblici državne intervencije – pravni propisi i regulativa.
 88. Oblici državne intervencije – proizvodnja i kupovina dobara i usluga.
 89. Oblici državne intervencije – porezi i subvencije.
 90. Oblici državne intervencije – regulacija tržišta.
-
91. Kružni tok ekonomske aktivnosti.
 92. Bruto domaći proizvod – pojam, merenje i koncepcije obračuna.
 93. Nominalni, realni i potencijalni bruto domaći proizvod.
 94. Nacionalni dohodak i životni standard.
 95. Lorencova kriva i Gini koeficijent.
 96. Potrošnja i štednja.
 97. Investicije – pojam i vrste
 98. Determinante investicija i granična efikasnost investicija.
 99. Princip akceleratora.
 100. Odredjivanje ravnotežnog društvenog proizvoda u dvosektorskom modelu privrede.
 101. Multiplikator agregatne tražnje.
 102. Paradoks štednje.
 103. Državna potrošnja i određivanje ravnotežnog društvenog proizvoda u trosektorskom modelu privrede (C+I+G).
 104. Tokovi dobara: izvoz, uvoz i neto-izvoz..
 105. Odredjivanje ravnotežnog društvenog proizvoda u modelu otvorene privrede (C+I+G+X)
 106. Priroda novca i njegova uloga u kružnom toku ekonomske aktivnosti.
 107. Evolucija novca.
 108. Funkcije novca.
 109. Određivanje vrednosti novca – varijante kvantitativne teorije novca.
 110. Motivi držanja gotovine i funkcija tražnje za novcem.
 111. Ponuda novca - uloga centralne banke i poslovnih banaka.
 112. Kreiranje novca i novčani multiplikator.
 113. Inflacija – pojam, merenje i vrste.
 114. Inflacija i nezaposlenost (Filipsova kriva)
 115. Alternativni pristupi u analizi međunarodne razmene
 116. Protekcionizam i slobodna trgovina.
 117. Platni bilans – tekuće i kapitalne transakcije.
 118. Pojam, značaj i funkcije deviznog kursa.
 119. Nominalni i realni devizni kurs.
 120. Pojam privrednog rasta i privrednog razvoja.
 121. Izvori privrednog rasta.
 122. Privredni rast i društveno ekonomsko okruženje (svojinska prava, privredna stabilnost, otvorenost privrede, demokratija i nejednakosti u raspodeli).
 123. Nezaposlenost – pojam, merenje i vrste.
 124. Prirodna stopa nezaposlenosti.
 125. Društveni proizvod i nezaposlenost – Okunov zakon.
 126. Agregatna tražnja.

127. Agregatna ponuda.
128. Makroekonomska ravnoteža u kratkom roku.
129. Makroekonomska ravnoteža u dugom roku.
130. Privredni ciklusi – pojam i faze u cikličnom kretanju privrede.
131. Teorije privrednih ciklusa.
132. Različiti pristupi makroekonomskoj stabilizaciji.
133. Monetarna politika (ciljevi, targeti i instrumenti).
134. Ekspanzivna i restriktivna monetarna politika.
135. Ekspanzivna i restriktivna fiskalna politika
136. Diskreciona fiskalna politika i automatski stabilizatori.